
Průměrný student je v minusu

Průměrný student je v minusu



12.12.2009, rubrika: Téma dnes, strana: 3, autor: RADKA WALLEROVÁ, Marta Paráčková

POMŮŽOU NOVÉ PŮJČKY? Ministerstvo chce rozjet studentské půjčky splatné až po škole. Druhým krokem by mohlo být zavedení školného. Studium pak prý bude spravedlivé. Je pravda, že dnešní stav nevyhovuje - průměrný student je už teď ve ztrátě 2 tisíce měsíčně

Praha - Studentka Markéta Špičáková z Chlumce nad Cidlinou vydá za živobytí v Praze každý měsíc přes sedm tisíc korun. To je jen o tisícovku méně, než kolik v Česku činí minimální mzda. A o tisícovku více, než kolik jí přispívají rodiče. Zbytek musí dohnat na brigádách.

I když jsou školy bezplatné, většině rodin se studenty v posledních pěti letech prudce stouply výdaje. Zatímco v roce 2004 je studium jednoho dítěte na vysoké škole stálo 3 477 korun měsíčně, letos je to už přes osm tisíc korun.

Vyplyvá to z průzkumu, který si ministerstvo školství nechalo udělat mezi 11 tisíci studenty. A to je řeč o veřejných školách, kde se neplatí školné. Peníze padnou zejména na bydlení, jídlo, dojíždění a učebnice.

Studium na soukromých školách je ještě o tři tisíce korun dražší, a to bez započtení školného. To činí v průměru další tři a půl tisíce korun měsíčně.

Na to, že peníze dostanou od rodičů, spoléhá naprostá většina studentů - devadesát procent. Je to pro ně hlavní zdroj příjmů.

Studenti od rodičů dostávají v průměru přes tři tisíce měsíčně, ať jsou na soukromé či veřejné vysoké škole.

Sedm studentů z deseti si k tomu přivydělává. Ani brigáda a rodičovský příspěvek dohromady však nepokryjí průměrné náklady. A tak zbylé peníze pocházejí z přídávků na děti, stipendií, úspor či třeba od partnerů. Nebo se studenti musí zadlužovat. Podle ministerského průzkumu si průměrný student se vším všudy přijde na šest tisíc a potřebuje osm. Je tak vlastně permanentně v minusu.

Ministerstvo školství teď říká, že chce dát všem zájemcům o studia stejnou šanci - aby si studenti nemuseli shánět peníze na život pokoutně a mohli se soustředit na studium bez ohledu na příjem svých rodičů.

Ještě do květnových voleb chce předložit návrh na zavedení půjček, které by bylo možné začít splácet třeba až dva roky po škole. O podobnou službu projevil v průzkumu zájem čtyřicet procent dotázaných studentů. „Čtyřicet procent studentů také připustilo, že dokončení jejich studií mohou ohrozit finanční potíže,“ uvedl garant výzkumu, sociolog Petr Matějů.

Podobné půjčky jsou běžné v západní Evropě, kde si je bere více než polovina studentů. Vzorem pro chystanou reformu je Nizozemsko, kde už počátkem 80. let zavedli kromě půjček s odloženou splatností také nevratné granty a sociální stipendia. Výhod však mohou využívat jen studenti, kteří školu nijak nezanedbávají.

Zájem o studium na vysoké škole však nezávisí jen na finanční situaci. „Je pravda, že největším faktorem je prostředí v rodině,“ připustila náměstkyně ministryně školství Jana Matesová. Tedy vzdělání rodičů a jejich zájem o vzdělávání dětí. Navíc už neplatí, že v Česku je málo vysokoškoláků. Na 26 veřejných školách studuje kolem 370 tisíc studentů a dalších 50 tisíc na soukromých. Problémem začíná být spíše kvalita.

Pokračováním reformou financování studia může být školné. Právě to na Západě na půjčky logicky navazuje.

Kolik stojí studium na vysoké škole?

	Rok 2004	
	veřejná	soukromá
Měsíční výdaje	3 477 Kč	9 792 Kč
Příspěvek rodičů	2 080 Kč	5 464 Kč
Vlastní výdělek	1 397 Kč	4 328 Kč

Rok 2009
veřejná soukromá
8 163 Kč 11 591 Kč
3 308 Kč 3 227 Kč
2 567 Kč 4 530 Kč

* Nikola Potměšilová
žurnalistika v Praze
Bydlení: na privátu 3 000
Jídlo: 3 000
Učebnice a materiály: 300
Cestování: domů do Kroměříže
jezdí jednou za měsíc, jízdenka
a tramvajenka vyjdou na 940
Koničky: 1 000
Náklady celkem: 8 240
Rodiče přispívají: 7 000
Brigády: (z agentur) 1 700

* Lucie Morávková
francouzština v Brně
Bydlení: na privátu 3 000
Jídlo: 1 000
Učebnice a materiály: 80
Cestování: domů do Heřmanova
Městce jezdí dvakrát měsíčně,
za jízdenky a MHD utratí 640
Koničky: 1 500
Náklady celkem: 6 220
Rodiče přispívají: 4 000
Brigády: (má dvě stálé) 5 500

* Martin Dürrer
farmacie v Hradci Králové
Bydlení: doma u rodičů
Jídlo: také doma
Učebnice: 170
Cestování: Na víkendy nemusí
jezdit do jiného města,
platí jen za MHD 90
Koničky: 100
Náklady celkem: nelze vyčíslit
Rodiče přispívají: podle potřeby
Brigády: při škole na ně není čas

„Čtyřicet procent studentů připustilo, že dokončení jejich studií mohou ohrozit finanční potíže.“ Petr Matějů, sociolog